

**Archiwum Żydowskiego Instytutu Historycznego
w Warszawie**

**Wybór pamiętników
młodzieży żydowskiej
ze zbiorów YIVO w Nowym Jorku
(kserokopie)
(1928-1939)**

Dar: dr Alina Cała

Sygn. 124

Warszawa 2004

A. Cała
Ul. Mickiewicza 25/ 34
Warszawa

Warszawa, 15.06.2004 r.

Przekazuję zbiór kopii Autobiografii młodzieży żydowskiej okresu międzywojennego z kolekcji YIVO Institute for Jewish Research w Nowym Jorku. Kolekcja ta jest ocalałą z wojny częścią planów 3 konkursów, ogłoszonych przez YIVO (Idisze Wisnszaftliche Institut - Żydowski Instytut Naukowy) w Wilnie w latach 1932, 1934, 1939.

Przekazany przeze mnie zbiór obejmuje :

- 1) xero kopie manuskryptów
  - 2) maszynopisy oryginału, wraz z wybitnymi info o autorze
  - 3) dyskietki z maszynopisami oryginałów
  - 4) streszczenie w jęz. ang. (nie obejmuje wszystkich autobiografii przekazanych do ŻIH)
  - 5) wybór streszczeń w jęz. ang. autobiografii, których nie przekazano do ŻIH
(Uwaga! Nie są to streszczenia wszystkich autobiografii w kolekcji YIVO -lecz jedynie część tej kolekcji)
  - 6) 1 manuskrypt (xero) autobiografii nie publikowanej.
- Większość (oprócz 2) autobiografii zostało wydane drukiem pod red. A. Całej pt. „Ostatnie pokolenie” (Sic 2004).

Wybór pamiętników młodzieży żydowskiej ze zbiorów YIVO w Nowym Jorku.

SPIS TREŚCI

AUTOBIOGRAFIE :

- Sygn. 124/1. Sztolcman Hersz Wolf, ur.1912, Sochaczew — Warszawa(1934),
rkps., jęz. pol., s. 58, sygn. Yivo 3763.
2. Dietrich Krystyna (nazw. po mężu), ur. 1916, Warszawa (1934),
mps., jęz. pol., s. 32, (brak sygn. Yivo).
- 3 . Grzywacz Henryk, ur. 1912, Warszawa 1934,
rkps., jęz. pol., s. 31, + ilustr., sygn. Yivo 3581.
- 4 . Rotfarb Abraham, ur.1921, Warszawa(1939),
rkps., jęz. pol., s. 120, mps., jęz. żyd. s. 58,
sygn. Yivo 3598.
- 5 . Rozenberg Róża, ur. 1903, Płock (1920; 1934),
rkps., jęz. pol., s. 49; mps., jęz. pol., s. 29, sygn. Yivo 3580.
- 6 . Kopyto Sara, ur. 1918, Płock(1939),
rkps., jęz. pol., s. 48, sygn. Yivo 3801.
- 7 . Ester, ur. 1920, Grójec (1939),
rkps. jęz. żyd. s. 57, mps., jęz. pol., s.40, sygn. Yivo 3559.
8. Młynarski Dawid, ur. 1918 Sulejów, (1939),
rkp., jęz. żyd. s.45, mps. jęz. pol. s.30, sygn. Yivo 3782.
9. Tendlarz Mosze, ur. 1919, Parczew (1939),
rkps. jęz. pol. s.52, mps. jęz. pol. s.31, mps, jęz. ang. s. 2, sygn. Yivo 3792
10. Berkowicz S., ur. 1922, Białystok (1939),
rkps. jęz. żyd. s. 9, mps. jęz. pol. s.16, mps, jęz. ang. s.2, sygn. Yivo 3534.
11. Gieguziński Gejzer, ur. 1922, Wilno — Łódź (1939),
rkps. jęz. pol., s. 26, sygn. Yivo 1630.
12. Szwarc Małka, ur. 1911, Wilno — Kowno, (1911),
rkps. jęz. żyd. s.71, mps. jęz. ang. s.62, mps. jęz. pol. s. 53, sygn. Yivo 3610.
13. Szac Abraham, ur. 1915, Bereza Kartuska, (1934), _
rkp. jęz. pol. s. 63, mps. jęz. pol. s. 31, sygn. Yivo 3822.
- 14, Lieber Maks, ur. 1914, Krasne k. Buska ((1934),
rkps. jęz. pol. s.32, mps. jęz. pol. s. 37, sygn. Yivo 3832.
15. Glaser Regina, ur. 1911, Kołomyja (1934)
rkps. jęz. pol. s. 44, mps. jęz. pol. s.2 5, mps. jęz. ang. s.3, sygn. Yivo 3816.
16. Stöckel Ludwik, ur.1918, Tłuste (1934),
rkps. jęz. pol. s. 44, mps. jęz. pol. s.84, + przypisy, s. 57, sygn. Yivo 3675.
17. Tanenzapf Ewa, ur.1921, Słotwina, woj. stanisławowskie (1939),
rkps. jęz. pol. s.34, sygn. Yivo 3764.
18. Rosenberg Zofia, ur. 1914 [Ukraina] - Kraków (1934),
rkps. jęz. pol. s. 95, mps. jęz. pol. s.113, sygn. Yivo 3835.
19. Kittelplon Wilhelm, ur. 1917, Drohobycz - Kraków (1939),
rkps. jęz. pol. s. 70, mps. jęz. pol. s.32,
mps. jęz. ang. s.3, sygn. Yivo 3837.

20. Horowitz Zygmunt, ur.1912, Zakopane (1934),
mps. jęz. pol. s. 20, mps. jęz. pol. s. 31, sygn. Yivo 3654.
21. Twerski Jeheskiel, ur. 1917, [Zamość] (1939)
rkps. jęz. żyd. s. 58, mps. jęz. ang. s. 3, sygn. Yivo 3668.
22. Bosak L. rkps. jęz. pol.. s. 37, sygn. Yivo 3834.
23. Rajnman Basia (T. Gonsarska), ur. 1912, Lublin (1934),
rkps. jęz. pol. s. 29, mps. jęz. pol. s. 18, sygn. Yivo 3716.
24. Schleifer Dawid (Mozes)
rkps. jęz. pol. s. 22, mps. jęz. pol. s.23, sygn. Yivo 3819.
25. Szejnman Izabela, ur. 1913, Łuck (1928),
rkps. jęz. pol. s. 1034, sygn. Yivo - brak.

**Wybór Streszczeń Pamiętników Młodzieży Żydowskiej _
ze zbiorów Yivo W Nowym Jorku**

124/26

- Szyper Moszko, Uściług, Wołyń 1934, mps. jęz. ang., sygn. Yivo 3501.
- Grinberg Risha, Uściług Wołyń 1939, mps. jęz. ang., sygn. Yivo 3502
- Rajter Bezalel, Uściług, Wołyń 1934, mps. jęz. ang., sygn. Yivo 3503
- Kandel Baruch, Ozdziutycze, Wołyń 1934, mps. jęz. ang., sygn. Yivo 3504.
- Gelfer Jakób, Otwock 1934, mps. jęz. ang., sygn. Yivo 3505.
- Zybenberg Dvorah, Otwock 1934, mps. jęz. ang., sygn. Yivo 3506.
- Gitelman Zeharia, Ignatowa, Wołyń 1934, mps. jęz. ang., sygn. Yivo 3507
- Kac Rachel, Ignalino (pow. Święciany, wileńskie) 1932, mps. jęz. ang., sygn. Yivo 3508.
- Pirka M., Ołyka, Wołyń 1939, mps. jęz. ang., sygn. Yivo 3509.
- Witkower A., Olesko 1939, mps. jęz. ang., sygn. Yivo 3510.
- Sapirsztejn Hers, Osowa, Wołyń 1939, mps. jęz. ang., sygn. Yivo 3511.
- Bekier Moszek, Ostrowiec 1934, mps. jęz. ang., sygn. Yivo 3513.
- Fiksenbaum Judka, Ostrowiec 1939, mps. jęz. ang., sygn. Yivo 3514.
- Frenkel Sz., Ostryga 1939, mps. jęz. ang., sygn. Yivo 3519.

- Rubinsztejn Szifra, Białystok 1934, mps. jęz. ang., sygn. Yivo 3537.
- Sima, Białystok 1934, mps. jęz. ang., sygn. Yivo 3539.
- Lewin Itche, Brańsk 1934, mps. jęz. ang., sygn. Yivo 3548.
- Zaydenberg Ajzyk, Białystok, 1934, mps. jęz. ang., sygn. Yivo 3552.
- Woronowski Abram, Grodno 1934, mps. jęz. ang., sygn. Yivo 3557.
- Najwark J., Dobrze, warszawskie 1934, mps. jęz. ang., sygn. Yivo 3561.
- Blachman Mordechaj, Dzisna 1932, mps. jęz. ang., sygn. Yivo 3566.
- Sapiro Yitzchak, Vamial, Lithuania, 1934, mps. jęz. ang., sygn. Yivo 3576.
- Zeter Henocho, Warsaw 1934, mps. jęz. ang., _ Yivo.
- Rotfarb Abram, Warsaw - Polish 1939, mps. jęz. ang., sygn. Yivo 3598.
- Mekler L. Vilna 1932, mps. jęz. ang., sygn. Yivo 3603.
- Chalkin Mendi, Vilna 1932, mps. jęz. ang., sygn. Yivo 3609.
- Rabinowicz, Vihma 1934, mps. jęz. ang., sygn. Yivo 3618.
- Blachman Mordechaj, Vilna, mps. jęz. ang., sygn. Yivo 3661.
- Zawłodawer Ch., Czyżew 1934, mps. jęz. ang., sygn. Yivo 3680.
- Rauchwerger Anna, Czemowitz 1934, mps. jęz. ang., sygn. Yivo 3682A.
- Sperling Chaim, Jasło 1939, mps. jęz. ang., sygn. Yivo 3684.
- Rosenblatt Perl, Jezierzany 1934, mps. jęz. ang., sygn. Yivo 3687.
- Sternfeld Szyja, Kielce 1934, mps. jęz. ang., sygn. Yivo 3690.
- 124/27**
- Zylbering Izrael, Łódź 1934, mps. jęz. ang., sygn. Yivo 3701.
- Gold Chaim, Opoczno, Łódź 1939, mps. jęz. ang., sygn. Yivo 3707.
- Goldberg R., Łódź 1939, mps. jęz. ang., sygn. Yivo 3708.
- Zimnowicz Jankiel, Łomża 1934, mps. jęz. ang., sygn. Yivo 3710.

brak nazwiska, Lublin 1939, mps. jęz. ang., sygn. Yivo 3720.

Szwarcblat M., Rafałówka 1934, mps. jęz. ang., sygn. Yivo 3726.

brak nazwiska (pseudonim „Jesz”), mps. jęz. ang., sygn. Yivo 3735.

Steiner Genia, Lwów (Tamów, Złoczów 1939, mps. jęz. ang., sygn. Yivo 3739.

brak nazwiska (ps. „Światło”), Lwów 1939, mps. jęz. ang., sygn. Yivo 3740.

brak nazwiska (ps. Tsukumftiska), Maków Mazowiecki 1939, mps. jęz. ang., sygn. Yivo 3749.

Upstyn Mojrze, Międzyrzec 1939, mps. jęz. ang., sygn. Yivo 3758.

Grynsztejn Rachel, Międzyrzec k. Łuk 1934, mps. jęz. ang., sygn. Yivo 3759.

Kahan A., Mińsk, Nowogródek 1934, mps. jęz. ang., sygn. Yivo 3762.

Pipe Gershon, Sanok 1934, mps. jęz. ang., sygn. Yivo 3770.

Markuze Pinchos, Białystok, Baranowicze 1939, mps. jęz. ang., sygn. Yivo 3772.

Teichberg Kopl, Bolszowce 1939, mps. jęz. ang., sygn. Yivo 3778.

Rotenberg A. (Simcha), Staszów 1939, mps. jęz. ang., sygn. Yivo 3779.

Lewin Rachela, Sterdyn 1939, mps. jęz. ang., sygn. Yivo 3780.

Młynarski Dawid, Sulejów 1939, mps. jęz. ang., sygn. Yivo 3782.

Kelner Szyja, Poryck 1934, mps. jęz. ang., sygn. Yivo 3794.

brak nazwiska (ps. D. Nahari), mps. jęz. ang., sygn. Yivo 3796.

Abramowski Nachman, Pińsk 1939, mps. jęz. ang., sygn. Yivo 3798.

Mann Mendl, Sochocin, Płońsk 1934, mps. jęz. ang., sygn. Yivo 3802.

Akierman Lejbuś, Ciepiałów 1934, mps. jęz. ang., sygn. Yivo 3806.

Kohn Szulim, Kozienice 1934, mps. jęz. ang., sygn. Yivo 3814.

Bader Blima, Kołomyja 1939, mps. jęz. ang., sygn. Yivo 3815.

Horowic Hela, Kołomyja 1939, mps. jęz. ang., sygn. Yivo_3817.

brak nazwiska, Rogów 1939, mps. jęz. ang., sygn. Yivo 3818.

Langleb Chaja, Kolno 1934, mps. jęz. ang., sygn. 3819 A.

Dudelzak Jakób, Kostopol 1934, mps.jęz. ang., sygn. Yivo 3820.

Frongold B., Bereza Kartuska 1939, mps.jęz. ang., sygn. Yivo 3823.

Fortyński Berek, Kielce 1934, mps. jęz. ang., sygn. Yivo 3829.

brak nazwiska, (ps. Bat Aviv), Ostróg, Wołyń 1934, mps. jęz. ang., sygn. Yivo 3831.

Lipcer J., Radom 1939, mps. jęz. ang., sygn. Yivo 3841.

Pupkin Josyf, Radoszewicze 1932, mps.jęz. ang., sygn. Yivo 3845

Post Rubin, Rubieżewicze 1932, mps. jęz. ang., sygn. Yivo 3858.

Matisas S., Szawle - Litwa 1934, mps. jęz. ang., sygn. Yivo 3861.